

Γραμματικά φαινόμενα 6^{ης} ενότητας

➤ **Να αλλάζουμε τον ευθύ σε πλάγιο λόγο και τον πλάγιο σε ευθύ**

Όταν θέλουμε να περιγράψουμε ένα διάλογο, μπορούμε να το κάνουμε με δύο τρόπους:

• **Με ευθύ λόγο**

Στον ευθύ λόγο μεταφέρουμε το διάλογο έτσι ακριβώς όπως τον ακούσαμε:

- Έμαθα ότι αρρώστησες. Είναι αλήθεια;
- Ναι, αλλά δεν ήταν τίποτα σοβαρό.

• **Με πλάγιο λόγο**

Στον πλάγιο λόγο περιγράφουμε τον διάλογο που έγινε.

Όταν ο Σωτήρης συνάντησε μια μέρα τον Αλέξανδρο τον ρώτησε αν είναι αλήθεια αυτό που έμαθε, ότι αρρώστησε. Ο Αλέξανδρος του απάντησε ότι ήταν αλήθεια, αλλά δεν ήταν τίποτα σοβαρό.

• Για να γίνει αυτό χρειάζεται, όπως φαίνεται στο παράδειγμα,

→ να προσθέσουμε τα ονόματα των προσώπων,

→ να χρησιμοποιήσουμε συνδέσμους για να ενώσουμε τις προτάσεις,

→ να χρησιμοποιήσουμε ρήματα όπως απάντησε, ρώτησε, είπε κ.ά.,

→ να αλλάξουμε το πρόσωπο των ρημάτων από πρώτο και δεύτερο σε τρίτο.

➤ **Να αναγνωρίζουμε και να χρησιμοποιούμε τις αποτελεσματικές και τελικές προτάσεις**

• **Αποτελεσματικές προτάσεις** είναι οι προτάσεις που εισάγονται με τους συμπερασματικούς συνδέσμους: **ώστε (να), που**

π.χ. Μιλούσε τόσο σιγά, που μόλις ακουγόταν

• **Τελικές προτάσεις** είναι οι προτάσεις που εισάγονται με τους τελικούς συνδέσμους: **να, για να**

π.χ. Έτρεξε να προλάβει το λεωφορείο.

Πρέπει να λες την αλήθεια, για να σε εμπιστεύονται.

➤ **Να ξεχωρίζουμε τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας από το οριστικό άρθρο.**

Για να μην μπερδεύουμε τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας (τον, του, της, τους κ.λ.π.) με το οριστικό άρθρο, θυμόμαστε ότι:

- Τα άρθρα συνοδεύουν ονόματα: *π.χ. τον πατέρα, της μητέρας, του παιδιού.*
- Οι αντωνυμίες συνοδεύουν ρήματα: *π.χ. του μίλησα, τη φώναξα, τους είδα.*

➤ **Να σχηματίζουμε τον αόριστο της υποτακτικής και της προστακτικής**

- Ο αόριστος της υποτακτικής σχηματίζεται ως εξής:

βάζουμε μπροστά το: να, για να, όταν, ας, αν, πριν, άμα, μη(ν)	παίρνουμε το θέμα του αορίστου	προσθέτουμε την κατάληξη
να	ψάρεψ-	να ψαρέψ-ω
για να	(έ)γραψ-	να γράψ-ω
άμα	νίκησ-	να νικήσ-ω

- Ο αόριστος της προστακτικής έχει μόνο β' πρόσωπο (εσύ, εσείς) και σχηματίζεται ως εξής:

παίρνουμε το θέμα του αορίστου	προσθέτουμε την κατάληξη
ψάρεψ-	ψαρέψ-ε ψαρέψ-τε
(έ)γραψ-	γράψ-ε γράψ-τε
νίκησ-	νικήσ-ε νικήσ-τε